

PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN ĐỐI VỚI NGƯỜI THEO TÔN GIÁO Ở TỈNH ĐỒNG NAI

THS. TRẦN NGỌC THIÊN^(*)

Ngày nhận bài: 27/9/2022 Ngày thẩm định: 03/10/2022 Ngày duyệt đăng: 20/10/2022

Tóm tắt: Đồng Nai là tỉnh có đông đồng bào theo các tôn giáo. Những năm qua, các cấp ủy đảng ở tỉnh Đồng Nai luôn quan tâm phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo. Trên cơ sở đánh giá kết quả đạt được đáng ghi nhận và những hạn chế đang đặt ra, bài viết đề xuất một số giải pháp để tăng cường phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo ở tỉnh Đồng Nai.

Từ khóa: Đồng Nai; phát triển đảng viên; tôn giáo

Đồng Nai là tỉnh nằm trong vùng Kinh tế trọng điểm phía Nam, với diện tích tự nhiên 5.903,7 km², dân số là 3.177.401 người⁽¹⁾. Toàn tỉnh có 2.289.466 người theo các tôn giáo⁽²⁾, chiếm 72,05% dân số. Trên địa bàn tỉnh có 42 tổ chức thuộc 11 tôn giáo đang hoạt động, như Công giáo, Phật giáo, 27 hệ phái Tin lành (07 hệ phái được công nhận về mặt tổ chức, 02 hệ phái được cấp đăng ký hoạt động, 18 hệ phái chưa được công nhận), 06 hệ phái Cao Đài, Phật giáo Hòa Hảo, Tịnh độ Cư sĩ Phật hội, Tứ ân Hiếu nghĩa, Hồi giáo (Islam), Bửu sơn Kỳ hương, Giáo hội Cơ đốc phục lâm Việt Nam, Giáo hội các thành hữu ngày sau của Chúa Giêsu Kitô (Mormon).

Nhận thức rõ ý nghĩa quan trọng của việc phát triển đảng viên, hằng năm, các cấp ủy đảng ở tỉnh Đồng Nai tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác phát triển đảng viên mới, trong đó có đảng viên là người trong các tôn giáo. Tính đến ngày 31/12/2020, tỉnh Đồng Nai có 6.554 đảng viên là người theo tôn

giáo, chiếm 7,65% so với tổng số đảng viên của toàn Đảng bộ tỉnh⁽³⁾. Trong năm 2021, tỉnh Đồng Nai kết nạp được 335 đảng viên là người theo tôn giáo, trong đó có 261 đảng viên là người theo đạo Thiên chúa, 68 đảng viên theo Phật giáo, 04 đảng viên là người theo đạo Tin lành và 02 đảng viên là người theo đạo Cao Đài⁽⁴⁾. Trong 06 tháng đầu năm 2022, tỉnh Đồng Nai kết nạp được 80 đảng viên là người theo tôn giáo, trong đó đạo Thiên chúa là 60 đảng viên, đạo Phật 14 đảng viên, đạo Tin lành 04 đảng viên và đạo Cao đài 02 đảng viên⁽⁵⁾.

Tuy nhiên, công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo ở tỉnh Đồng Nai còn **một số hạn chế**: 1) Công tác tạo nguồn, phát triển đảng viên chưa được quan tâm đúng mức. Một số chi bộ chưa chú trọng phát hiện, bồi dưỡng quần chúng ưu tú là người theo tôn giáo, nhất là các chức sắc, chức việc để đưa vào nguồn kết nạp Đảng; Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội ở một số xã, phường, thị trấn chưa có kế hoạch cụ thể về công tác tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng quần chúng ưu tú, xây dựng lực lượng nòng cốt là người theo tôn

^(*) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

giáo, giới thiệu nguồn trung kiên bồi dưỡng về nhận thức, lý tưởng để phát triển vào Đảng; 2) Một số đảng viên là người theo tôn giáo chưa phát huy tốt vai trò trong công tác tuyên truyền, vận động quần chúng là người theo tôn giáo phấn đấu vào Đảng và vận động nhân dân trong việc thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo; 3) Một số quần chúng là người theo tôn giáo chưa xác định đúng động cơ phấn đấu vào Đảng, lo ngại khi vào Đảng sẽ bị hạn chế sinh hoạt tôn giáo. Công tác thẩm tra, xác minh hồ sơ kết nạp vào Đảng đối với quần chúng là người theo tôn giáo còn gặp nhiều khó khăn, phức tạp xác minh nhiều nơi, trong khi đó một số cấp ủy, chi bộ chưa chủ động, tích cực, sáng tạo trong công tác tạo nguồn, phát triển quần chúng ưu tú là người theo tôn giáo vào Đảng; 4) Kết quả thực hiện công tác kết nạp người theo tôn giáo vào Đảng còn khiêm tốn, chưa đồng đều. Tỷ lệ người theo tôn giáo được kết nạp vào Đảng so với số lượng người theo tôn giáo và so với tổng số đảng viên trên địa bàn tỉnh chưa tương xứng.

Thực trạng trên do nhiều nguyên nhân, trong đó chủ yếu là do một số cấp ủy cơ sở và một số đảng viên chưa nắm vững và nhận thức đúng Quy định số 06-QĐi/TW ngày 28/8/2018 của Bộ Chính trị về *một số điểm về kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo và đảng viên là người theo tôn giáo tham gia sinh hoạt tôn giáo* và Hướng dẫn số 20-HD/BTCTW ngày 26/9/2019 của Ban Tổ chức Trung ương về *thực hiện Quy định số 06-QĐi/TW của Bộ Chính trị “Một số điểm về kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo và đảng viên là người theo tôn giáo tham gia sinh hoạt tôn giáo”*. Việc tổ chức thực hiện việc kết nạp đảng viên ở từng trường hợp cụ thể tại địa phương, cơ quan, đơn vị chưa có sự thống nhất.

Để thực hiện tốt công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo góp phần

phát huy vai trò của đồng bào tôn giáo trong phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh, các cấp ủy, tổ chức đảng ***cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp***, cụ thể:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, các tổ chức trong hệ thống chính trị và đội ngũ đảng viên về công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo

Đây là giải pháp quan trọng hàng đầu, xuyên suốt trong công tác vận động đồng bào các tôn giáo, có tác động rất lớn đến việc thực hiện giải pháp khác, trong đó có giải pháp tạo nguồn phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo. Cần nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên đối với công tác tuyên truyền, vận động đồng bào các tôn giáo thực hiện tốt các phong trào thi đua ở địa phương trong thời kỳ mới, qua đó góp phần phát hiện ra những quần chúng ưu tú để bồi dưỡng, kết nạp.

Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động đồng bào các tôn giáo. Nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động phải bảo đảm tính phong phú và đa dạng, với phương châm: tích cực, thận trọng, kiên trì, vững chắc. Nội dung tuyên truyền, vận động phải tập trung vào: vận động đồng bào các tôn giáo chấp hành tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ chính trị và các phong trào hành động cách mạng của địa phương; vận động đồng bào các tôn giáo tích cực chuyển đổi cơ cấu kinh tế, giảm nghèo, phát triển kinh tế - xã hội; thực hiện tốt phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Đổi mới hình thức tuyên truyền chủ trương, nghị quyết của Đảng, của Tỉnh ủy về công tác phát triển đảng viên nói chung, công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo nói riêng cho cán bộ, đảng viên; đồng thời, đưa nội dung công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo vào nội dung sinh hoạt chi bộ.

Nội dung, hình thức tuyên truyền, giáo dục phải kết hợp chặt chẽ giữa đào tạo, bồi dưỡng theo chương trình với khai thác tốt và có hiệu quả các hoạt động thông qua hội nghị, diễn đàn, tọa đàm, bản tin nội bộ, qua trao đổi giao lưu, sinh hoạt của các tổ chức chính trị - xã hội, nhất là đoàn thanh niên. Cấp ủy cơ sở cần chủ động phối hợp với Trung tâm chính trị cấp huyện mở các lớp học tập chuyên đề, các lớp bồi dưỡng, nâng cao trình độ nhận thức cho đảng viên và nghiệp vụ công tác phát triển đảng viên, nhất là cho các đồng chí là cấp ủy viên cơ sở và bí thư chi bộ, chi ủy viên các chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở.

Thực hiện có hiệu quả các chương trình phát triển kinh tế - xã hội đối với đồng bào các tôn giáo, vận động đồng bào tham gia vào các phong trào yêu nước, xóa đói, giảm nghèo, làm giàu chính đáng cho bản thân, gia đình và xã hội. Vận động đồng bào các tôn giáo chuyên đổi cơ cấu kinh tế phù hợp, tích cực tham gia xây dựng nông thôn mới; tăng cường đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội vùng đồng bào các tôn giáo; vận động đồng bào đẩy mạnh việc ứng dụng khoa học, công nghệ vào sản xuất, nâng cao trình độ dân trí cho đồng bào. Qua việc tham gia các phong trào, giúp đồng bào các tôn giáo phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, đồng thời có điều kiện nâng cao nhận thức về đường lối đổi mới đất nước, về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước. Đây là môi trường thuận lợi để tuyên truyền, giáo dục chủ trương phát triển đảng trong đồng bào theo tôn giáo, đồng thời giúp các cấp ủy phát hiện những quần chúng ưu tú là người theo tôn giáo để bồi dưỡng, kết nạp vào Đảng.

Thứ hai, nâng cao chất lượng công tác tạo nguồn kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo, nhất là những quần chúng kiên trung

Cần xác định rõ kế hoạch phát triển đảng viên phải được xây dựng trên cơ sở kế hoạch xây dựng quần chúng trung kiên ngay từ cơ

quan, đơn vị cơ sở đóng góp trực tiếp nguồn ưu tú để giới thiệu cho Đảng. Các cấp ủy cần phải tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho cán bộ, đảng viên, các chi ủy trực thuộc về công tác tạo nguồn, kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần lấy kết quả công tác tạo nguồn, kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo làm điều kiện, tiêu chí để đánh giá, phân loại chất lượng tổ chức đảng, đảng viên cuối năm. Các cấp ủy đảng, chi bộ chủ động xây dựng kế hoạch cụ thể, làm tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng quần chúng ưu tú là người theo tôn giáo tạo nguồn phát triển đảng, đặc biệt chú ý phát triển đảng ở những chi bộ có tuổi đảng bình quân cao, các phường, xã có đông đồng bào theo tôn giáo. Trong xét duyệt đưa vào nguồn bồi dưỡng kết nạp cần bảo đảm tính dân chủ, khách quan, xem xét thấu đáo, không nên quá khắt khe gây tâm lý bi quan trong quần chúng ưu tú đang nhiệt tình phấn đấu.

Nâng cao chất lượng sinh hoạt cấp ủy, chi bộ, xây dựng nghị quyết chuyên đề về công tác tạo nguồn kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo. Đây là vấn đề quan trọng và cần thiết của các đảng bộ phường, xã ở tỉnh Đồng Nai hiện nay. Qua thực hiện chuyên đề để đánh giá đúng đắn, nghiêm túc công tác này, xác định trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, đảng viên và các lực lượng có liên quan đến công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo. Trong quá trình tổ chức thực hiện, các đảng bộ cần thường xuyên kiểm tra, sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm để điều chỉnh, bổ sung làm công tác tạo nguồn phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo của các đảng bộ phường, xã ở tỉnh Đồng Nai có hiệu quả, chất lượng hơn.

Các đảng ủy xã, phường, thị trấn cần lãnh đạo chính quyền các cấp và các cơ quan chức năng quan tâm, sâu sát với các hoạt động của các cơ sở tôn giáo, thờ tự, các ấp, làng, tổ dân phố toàn tông, tạo điều kiện thuận

lợi để các hoạt động tôn giáo bảo đảm đúng quy định pháp luật. Tránh tình trạng ngại tiếp xúc, trao đổi, đối thoại, dẫn đến những vấn đề phát sinh, biểu hiện vi phạm không được kịp thời ngăn chặn từ sớm, phải đưa ra xử lý. Từ đó, tạo khoảng cách giữa chức sắc, chức việc, đặc biệt là tín đồ tôn giáo đối với cấp ủy, chính quyền địa phương, không tâm huyết phấn đấu vào Đảng.

Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị ở cơ sở để xây dựng nhân tố tích cực mới, quần chúng trung kiên là người theo tôn giáo thông qua hoạt động của các tổ chức quần chúng, như Công đoàn, Đoàn Thanh niên, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, kể cả trong các hội đặc thù, hội xã hội, xã hội nghề nghiệp... để lựa chọn được những hội viên, đoàn viên xuất sắc, có triển vọng để giới thiệu cho chi bộ đảng bồi dưỡng kết nạp vào Đảng. Các tổ chức trong hệ thống chính trị phải năng động, sáng tạo, không ngừng đổi mới về nội dung và hình thức hoạt động. Cụ thể: Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp cơ sở cần chủ trì, phối hợp với các cấp chính quyền thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; tập trung giải quyết dứt điểm những vụ việc phát sinh, nhất là những điểm nóng, những vấn đề mà đông đảo đồng bào các tôn giáo quan tâm, phát động phong trào thi đua yêu nước thiết thực, cụ thể phù hợp với từng địa phương, đối tượng để thu hút đoàn viên, hội viên tham gia. Bên cạnh đó, cần có cơ chế phù hợp để phát huy vai trò và tạo điều kiện để Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể thực hiện chức năng giám sát và phản biện xã hội.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh cấp cơ sở cần đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, phát huy vai trò là nơi tập hợp đoàn kết rộng rãi các tầng lớp thanh niên trong phong trào cách mạng, qua đó, giáo dục, rèn luyện đoàn viên theo tôn giáo trở thành những quần chúng ưu tú giới thiệu cho tổ chức đảng xem xét, bồi dưỡng, kết

nap. Bên cạnh việc giáo dục lý tưởng cách mạng, truyền thống yêu nước, trong sinh hoạt Đoàn cần lồng ghép những nội dung phát triển kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng nhằm tránh sự nhầm lẫn cho đoàn viên. Ban Chấp hành Đoàn phải làm tốt vai trò tham mưu cho cấp ủy về công tác thanh niên, trong việc lựa chọn, bố trí, đào tạo, quy hoạch đội ngũ cán bộ Đoàn là người theo tôn giáo nhằm xây dựng được những người cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”.

Các cấp ủy đảng phải thường xuyên nghe báo cáo hoạt động của các tổ chức đoàn thể để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của quần chúng, từ đó có phương hướng, giải pháp cụ thể giúp các tổ chức đoàn thể hoạt động có hiệu quả, thu hút sự nhiệt tình tham gia của các hội viên, đoàn viên.

Thứ ba, phát huy vai trò của chức sắc, chức việc tôn giáo trong công tác tạo nguồn, bồi dưỡng kết nạp đảng viên là người theo tôn giáo

Đội ngũ chức sắc, chức việc tôn giáo có vai trò rất lớn chi phối đời sống vật chất và tinh thần đối với đồng bào theo tôn giáo. Thực tiễn cho thấy, nếu họ đồng thuận với cấp ủy, chính quyền thì mọi công việc triển khai trong đồng bào theo tôn giáo dù có khó khăn đến mấy cũng được thực hiện. Vì vậy, cấp ủy, người đứng đầu cấp ủy cần thường xuyên quan tâm sâu sát, trao đổi, giữ mối liên hệ và xây dựng mối quan hệ tốt đẹp, tin tưởng đối với đội ngũ chức sắc, chức việc tôn giáo, tạo sự “đồng tâm, đồng cảm, đồng tình, đồng lòng và cuối cùng là đồng thuận”. Từ đó, thông qua đội ngũ chức sắc, chức việc để đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, giáo dục, rèn luyện quần chúng ưu tú, tạo nguồn phát triển Đảng.

Người đứng đầu các cấp ủy cần thường xuyên tiếp xúc với chức sắc, chức việc tôn giáo, làm cho họ nhận thức được việc kết nạp người theo tôn giáo mình vào Đảng là vinh dự và cũng là trách nhiệm đóng góp trực tiếp để xây dựng Đảng ngay tại địa

phương mình. Đồng thời, qua việc kết nạp quần chúng theo tôn giáo vào Đảng chứng tỏ sự đoàn kết, gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân, trong đó có đồng bào theo tôn giáo luôn được củng cố và phát huy ở mọi giai đoạn lịch sử cách mạng Việt Nam. Kết nạp một quần chúng theo tôn giáo vào Đảng là góp phần làm cho đảng bộ xã, huyện, tỉnh Đồng Nai ngày càng vững mạnh, đáp ứng mọi yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Thứ tư, thường xuyên tổ chức sơ kết, tổng kết và tăng cường công tác chỉ đạo, hướng dẫn của cấp ủy cấp trên đối với công tác phát triển đảng viên là người theo tôn giáo

Việc sơ kết, tổng kết công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo, cần triển khai nghiêm túc một số nội dung sau: (1) Nâng cao nhận thức của các cấp ủy, tổ chức đảng đối với công tác sơ kết, tổng kết thực tiễn về công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo. Các cấp ủy cần nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của việc sơ kết, tổng kết công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo. Sơ kết, tổng kết để đánh giá kết quả thực hiện công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo của các cấp ủy, tổ chức đảng; phát hiện những khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức thực hiện để có biện pháp tháo gỡ kịp thời. (2) Tổ chức sơ, tổng kết phải có sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ từ trên xuống dưới, bảo đảm đúng nguyên tắc, đạt được các yêu cầu: chính xác, dân chủ, kịp thời, công khai, xây dựng được tinh thần đoàn kết phấn khởi, nêu cao tính tự phê bình và phê bình, đánh giá đúng người, đúng việc, tránh chủ quan, tranh công, đổ lỗi. Vấn đề mấu chốt trong công tác sơ kết, tổng kết phong trào thi đua là đúc kết kinh nghiệm từ thực tiễn, tìm ra được những cách làm hay, chọn được tập thể và cá nhân tiên tiến xuất sắc, đồng thời khen thưởng đúng mức để động viên mọi người phấn đấu thực hiện tích cực hơn. Sơ kết, tổng kết công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo ở tỉnh

Đồng Nai phải bảo đảm tính khách quan, trung thực trong công tác bồi dưỡng kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo.

Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời của cấp ủy cấp trên đối với các cấp ủy, tổ chức đảng cấp dưới công tác phát triển đảng viên là người theo tôn giáo. Các cấp ủy cần kịp thời triển khai các văn bản của Đảng liên quan đến vấn đề tôn giáo, kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo, hướng dẫn tổ chức đảng cấp dưới quy trình, thủ tục kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo. Đồng thời, cấp ủy cấp trên cần phân công đảng ủy viên phụ trách, theo dõi những địa bàn có đông đồng bào tôn giáo để kịp thời nắm bắt khó khăn và báo cáo cấp ủy cấp trên cơ sở để tháo gỡ□

(1) Cục Thống kê Đồng Nai, *Niên giám thống kê tỉnh Đồng Nai năm 2020*, Nxb Thống kê, Hà Nội, 2021

(2) Công văn số 198/BTG-TCHC ngày 28/10/2021 của Ban Tôn giáo tỉnh Đồng Nai về việc cung cấp thông tin

(3) Tỉnh ủy Đồng Nai, *Báo cáo số 116-BC/TU ngày 23/7/2021 kết quả thực hiện Quy định 06-QĐi/TW của Bộ Chính trị ngày 28/8/2018 “một số điểm về kết nạp đảng viên đối với người theo tôn giáo và đảng viên là người theo tôn giáo tham gia sinh hoạt tôn giáo”*

(4) Ban Tổ chức Tỉnh ủy Đồng Nai, *Báo cáo thống kê đảng viên mới kết nạp năm 2021*, ngày 30/11/2021

(5) Ban Tổ chức Tỉnh ủy Đồng Nai, *Báo cáo thống kê đảng viên mới kết nạp 6 tháng đầu năm 2022*, ngày 10/6/2022